

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 17.12.2007

KOM(2007) 805 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE

**na základe článku 6 rámcového rozhodnutia Rady z 24. februára 2005 o konfiškácii
príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (2005/212/SVV)**

1. ÚVOD

V súlade s článkom 6 rámcového rozhodnutia Rady 2005/212/SVV¹ z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (ďalej len „rámcové rozhodnutie“) je Komisia povinná vypracovať písomnú správu o opatreniach, ktoré členské štáty prijali na dosiahnutie súladu s týmto rámcovým rozhodnutím.

Cieľom rámcového rozhodnutia, prijatého na podnet Dánskeho kráľovstva, je: „...zabezpečiť, aby všetky členské štáty mali účinné predpisy upravujúce konfiškáciu príjmov z trestnej činnosti, okrem iného vo vzťahu k dôkaznému bremenu týkajúcemu sa zdroja majetku osoby odsúdenej za trestný čin spojený s organizovanou trestnou činnosťou“. Hlavným cieľom rámcového rozhodnutia je, aby členské štáty prijali opatrenia, ktoré umožnia dva druhy konfiškácie:

- celku alebo časti nástrojov a príjmov z trestnej činnosti, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody na obdobie viac ako jedného roka, alebo majetku, ktorého hodnota zodpovedá týmto príjmom,
- celku alebo časti majetku, ktorý priamo alebo nepriamo patrí osobe uznanej vinnou z niektorých závažných priestupkov, najmä ak tento majetok pochádza z trestnej činnosti.

Komisia sa domnieva, že je veľmi dôležité začať konfiškáciu nástrojov, príjmov a majetku z trestnej činnosti, pretože ide o účinný spôsob boja proti organizovanej trestnej činnosti. Je to spôsob, ako odňať páchatelom ich finančné zdroje, a tým obmedziť ich možnosti poškodzovať spoločnosť a zároveň im zabrániť užívať majetok, ktorý zhromažďujú pre vlastné pohodlie.

1.1. Kontext vypracovania rámcového rozhodnutia

Konfiškácia príjmov z trestnej činnosti sa už dlho považuje za účinný prostriedok boja proti organizovanej trestnej činnosti. Akčné plány Európskej rady, ktorých cieľom je boj proti tomuto fenoménu, stále zdôrazňujú nevyhnutnosť zbaviť organizovanú trestnú činnosť jej hlavnej motivácie, ktorou je zisk.

V „Stratégii Európskej únie pre začiatok nového tisícročia“² sa uvádza, že „Európska rada je rozhodnutá dbať na to, aby boli prijaté konkrétne opatrenia na vyhládavanie, zmrazenie, zaistenie a konfiškáciu príjmov z trestnej činnosti“.

Únia doteraz zaviedla odpovedajúci balík nástrojov. Dňa 26. júna 2001 Rada prijala rámcové rozhodnutie 2001/500/SVV³ o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhládavaní, zmrazení, zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti. Toto rámcové rozhodnutie umožnilo istý posun vpred tým, že stanovuje aproximáciu vnútroštátnych ustanovení upravujúcich konfiškáciu majetku pochádzajúceho z organizovanej trestnej činnosti. Rámcové rozhodnutie Rady 2003/577/SVV⁴ z 22. júla 2003 umožňuje výkon zaistenia majetku alebo

---

¹ Ú. v. EÚ L, 15.3.2005.

² „Prevencia a kontrola organizovanej trestnej činnosti: stratégia Európskej únie pre začiatok nového tisícročia“, Ú. v. EÚ C 124, 3.5.2000, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 182, 5.7.2001.

⁴ Ú. v. EÚ L 196, 2.8.2003.

dôkazov v Európskej únii. Rada tiež prijala rámcové rozhodnutie 2006/783/SVV⁵ zo 6. októbra 2006 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na príkazy na konfiškáciu.

2. CIEĽ TEJTO SPRÁVY A SPÔSOB HODNOTENIA

Rámcové rozhodnutia Rady zaväzujú členské štáty, pokiaľ ide o cieľ, ktorý majú dosiahnuť, zároveň však ponechávajú národným orgánom právomoc rozhodovať o forme a prostriedkoch. Nemajú priamy účinok. Vzhľadom na to, že Komisia nie je v rámci tretieho piliera oprávnená začať konanie o porušení právnych predpisov voči členskému štátu, charakter a predmet tejto správy sa obmedzuje na faktické hodnotenie prijatých transpozičných opatrení.

Táto správa sa zameriava na analýzu článkov 2 a 3, ktoré sú podstatou nástroja a zhrnutím základných povinností, pokiaľ ide o ciele rámcového rozhodnutia.

Kritériami hodnotenia stanovenými Komisiou na účely tejto správy sú všeobecné kritériá hodnotenia uplatňovania rámcových rozhodnutí prijaté v roku 2001⁶. Okrem toho boli použité aj kritériá špecifické pre toto rámcové rozhodnutie.

V článku 6 ods. 2 rámcového rozhodnutia sa ustanovuje, že na základe písomnej správy vypracovanej na základe informácií poskytnutých členskými štátmi k 15. marcu 2007 a správy Komisie Rada najneskôr do 15. júna 2007 posúdi rozsah, v akom členské štáty prijali potrebné opatrenia.

Pri vypracovávaní tejto správy 16 členských štátov (BE, BG, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, HU, IE, LT, MT, NL, PL, RO, SE) zaslalo znenia transpozičných opatrení, 10 z nich (BE, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, HU, NL, PL) rámcové rozhodnutie transponovalo takmer úplne, v mnohých prípadoch s výnimkou článku 1 a v niekoľkých prípadoch s výnimkou menej podstatných ustanovení v porovnaní so všeobecným obsahom rámcového rozhodnutia, a 6 z nich transponovalo rámcové rozhodnutie čiastočne (BG, IE, LT, MT, RO, SE). Päť členských štátov (EL, IT, LV, LU, PT) vyhlásilo, že vypracovanie právnych predpisov práve prebieha. Napokon 6 členských štátov (AT, CY, ES, SK, SI, UK) zatiaľ Komisii znenie vnútroštátnych opatrení nedoručilo.

Je potrebné uviesť, že niektoré členské štáty zaslali aj sprievodný list a tabuľku zhody s vysvetlením všeobecného aj osobitného prístupu prijatého v ich vnútroštátnych právnych predpisoch a s uvedením uplatniteľných právnych ustanovení. Pokiaľ ide o povinnosť zaslať znenie transpozičných opatrení, niektoré členské štáty nedoložili k svojim pripomienkam, aj keď veľmi podrobným, odôvodňujúcim text, zatiaľ čo iné členské štáty sa dopustili čiastočných opomenutí.

Táto správa analyzuje úplné alebo čiastočné transpozičné opatrenia a pripomienky, ktoré sú k nim prípadne pripojené, tak šestnástich členských štátov, ako aj dvoch členských štátov (IT, LU), ktoré zaslali základné informácie o návrhoch svojich právnych predpisov.

---

⁵ Ú. v. EÚ L 328, 24.11.2006, s. 59 – 78.

⁶ KOM(2001) 771, 13.12.2001, bod 1.2.2.

3. ANALÝZA PRIJATÝCH OPATRENÍ

Článok 1 – Vymedzenie pojmov

V článku 1 rámcového rozhodnutia sa vymedzujú pojmy: „príjmy“, „majetok“, „nástroje“, „konfiškácia“ a „právnická osoba“. Tieto pojmy sú veľmi dôležité, pretože v transponovaných textoch predstavujú záchytné body, ktoré zaručujú používanie a chápanie pojmov rovnakej povahy a rovnakého významu.

Niektoré štáty poskytli informácie, v niektorých prípadoch len čiastočné, (BG, CZ, FR, HU, LT, MT, SE) o transpozícii tohto článku. Iné neposkytli žiadne informácie (DE, DK, EE, FI, NL, PL). Niektoré členské štáty zdôraznili, že nebolo potrebné zohľadňovať niektoré vymedzené pojmy, pretože aj keď nie sú uvedené v ich právnych predpisoch, sú všeobecne známe a jednoznačné (FR, HU, IE, MT). Podľa Komisie je dôležité, aby sa tieto vymedzenia pojmov uplatňovali vo vnútroštátnych právnych predpisoch, pretože je to mimoriadne užitočné pri objasňovaní spôsobu, akým sa tieto pojmy zohľadňujú vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Pokiaľ tieto informácie chýbajú, je pre Komisiu niekedy ťažké, dokonca nemožné, ubezpečiť sa o tom, že ustanovenia rámcového rozhodnutia boli správne transponované.

Článok 2 – Konfiškácia

Článok 2 je základným ustanovením. V odseku 1 sa ukladá členským štátom povinnosť umožniť konfiškáciu celku alebo časti nástrojov a príjmov z trestných činov, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody na obdobie viac ako jedného roka, alebo majetku, ktorého hodnota zodpovedá týmto príjmom. Tento prah bol prijatý v už uvedenom rámcovom rozhodnutí Rady 2001/500/SVV. Rozdiel spočíva v zrušení možnosti výhrad, ktorá umožňovala nenariadiť konfiškáciu v prípade daňového trestného činu.

Článok 2 ods. 1 je ustanovenie, s uplatňovaním ktorého mali členské štáty najmenej ťažkostí. Zdá sa, že niektoré členské štáty stanovili konfiškáciu len sčasti v závislosti od jej povahy. Trinásť členských štátov transponovalo toto ustanovenie úplne (BE, BG, CZ, DE, DK, EE, FI, LU, LT, MT, NL, PL, SE).

IE pracuje na opatreniach s cieľom dosiahnuť úplný súlad s článkom 2 ods. 1. Pokiaľ ide o uplatňovanie článku 2, LT sa odvoláva na konanie spojené so zmrazením majetku. FR vyhlásilo, že v súlade s odôvodnením 11 (dodržiavanie základných zásad vlastných členskému štátu) vyjadrenia v tlači nemôžu vo Francúzsku viesť k opatreniam konfiškácie.

Je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o výšku trestu odňatia slobody, ktorá určuje prah, od ktorého je konfiškácia povinná, členské štáty (aspoň BE, CZ, DE, DK, EE, LT, MT) neustanovujú minimálny prah, pretože uplatňujú konfiškáciu na každú trestnú činnosť.

V súlade s článkom 2 ods. 2 niektoré členské štáty ustanovujú pri daňových trestných činoch využitie iných postupov ako trestného konania s cieľom odňať páchatel'ovi príjmy z trestného činu (BE, BG, LT). Z predložených textov vyplýva, že niektoré členské štáty neprijali v tomto smere žiadne ustanovenia na základe rámcového rozhodnutia. To však neznamená, že vo vnútroštátnych právnych predpisoch týchto členských štátov neexistujú iné typy postupov.

Článok 3 – Rozšírené právomoci na konfiškáciu

Aj keď článok 3 zďaleka nenapĺňa ambície pôvodného návrhu nástroja, je skutočnou pridanou hodnotou tohto rámcového rozhodnutia. Jeho cieľom je zaručiť, že všetky členské štáty majú predpisy upravujúce konfiškáciu, pokiaľ ide o pôvod majetku patriaceho osobe uznanej vinnou a odsúdenej za trestný čin spojený s organizovanou trestnou činnosťou. Týmto článkom sa ukladá členským štátom povinnosť umožniť na základe jedného z troch prípadov stanovených v odseku 2 konfiškáciu celku alebo časti majetku priamo alebo nepriamo patriaceho osobe uznanej vinnou zo spáchania trestného činu.

Rozsah pôsobnosti – článok 3 – odsek 1:

S cieľom zohľadniť požiadavky úmernosti uloženého trestu k závažnosti trestného činu, rámcovým rozhodnutím sa ukladá povinnosť zaviesť možnosť rozšírených právomocí na konfiškáciu:

- na jednej strane sa táto povinnosť vzťahuje len na taxatívny zoznam harmonizovaných trestných činov, zostavený podľa šiestich rámcových rozhodnutí (falšovanie eura, pranie špinavých peňazí, obchodovanie s ľuďmi, nelegálne prisťahovalectvo, pohlavné zneužívanie a detská pornografia a obchod s drogami alebo terorizmus), pre ktoré majú členské štáty povinnosť ustanoviť tresty odňatia slobody, ktorých horná hranica je najmenej 5 až 10 rokov a najmenej 4 roky za trestný čin prania špinavých peňazí,
- na druhej strane, s výnimkou teroristických činov, je povinnosť stanoviť možnosť rozšírených právomocí na konfiškáciu nariadená len pri trestných činoch spáchaných v rámci organizovanej zločineckej skupiny.

Je potrebné spresniť, že povinnosť zaviesť možnosť rozšírených právomocí na konfiškáciu existuje iba vtedy, keď trestný čin môže viesť k dosiahnutiu finančného prospechu.

Vo všeobecnosti členské štáty prijali osobitné ustanovenia upravujúce rozšírené právomoci na konfiškáciu minimálne v rozsahu uvedených šiestich rámcových rozhodnutí a rozhodnutia týkajúce sa boja proti terorizmu. Trestné činy, ktoré patria do týchto rámcových rozhodnutí, sa vo všeobecnosti považujú za dostatočne závažné na odôvodnenie osobitných opatrení. Pokiaľ ide o maximálnu výšku trestu, ktorá určuje povinný prah nariadiť konfiškáciu, pri ktorom sa rozlišuje, či ide o pranie špinavých peňazí, alebo nie, z analýzy vyplýva, že väčšina členských štátov toto nerozlišuje. Napokon, pokiaľ ide o požiadavku, že rámcové rozhodnutie sa uplatňuje aspoň v prípadoch, keď trestný čin môže viesť k dosiahnutiu finančného prospechu, ukazuje sa, že veľmi mnoho členských štátov neprijalo túto podmienku, čím sa uplatňovanie rámcového rozhodnutia stalo pružnejším.

Členské štáty uplatňujú rozšírené právomoci na konfiškáciu bez toho, aby boli trestné činy nevyhnutne a vždy páchané v rámci organizovanej zločineckej skupiny (BG, DE, EE, FI, FR). To očividne platí aj v prípade PL. Členské štáty, ktoré uviedli, že úplne transponovali tento rozsah pôsobnosti rámcového rozhodnutia, sú BE, BG, CZ, DK, FR. Z dokumentu, ktorý predložila LT, nie sú zrejmé opatrenia, ktoré by bolo možné spájať s niektorým z opatrení rámcového rozhodnutia. DE ešte neprijalo transpozičné opatrenia vo vzťahu k niektorým trestným činom spojeným s detskou pornografiou. Niektoré členské štáty transponovali iba časť rozsahu rámcového rozhodnutia (EE, FI).

Potrebné opatrenia – článok 3 – ods. 2:

Najproblematickejším sa zdá byť uplatňovanie článku 3 ods. 2. Ťažkosti sa týkajú najmä právnych tradícií a základných zásad, predovšetkým správy dôkazného bremena, zvyčajne požadovanej súvislosti medzi trestným činom, za ktorý je uložený trest a predmetom konfiškácie, práva na spravodlivý proces, ale aj proporcionality medzi trestom a obvineniami. Zároveň niektoré členské štáty idú ešte ďalej a poskytujú súdom možnosť udeliť trest konfiškácie celku alebo časti majetku odsúdenej osoby bez dokazovania, že tento majetok pochádza z trestnej činnosti.

Členské štáty musia prijať aspoň jedno z troch opatrení rozšírených právomocí na konfiškáciu ustanovených v článku 3 ods. 2 písm. a), b) a c). V každom prípade umožňujú konfiškáciu majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti, ktorá priamo nesúvisí s trestným činom, za ktorý je osoba odsúdená. Znamená to, že neexistuje súvislosť medzi trestným činom, za ktorý je uložený trest a predmetom konfiškácie; ani pokiaľ ide o povahu majetku, ani pokiaľ ide o jeho hodnotu. Ide o zásadu rozšírených právomocí na konfiškáciu majetku odsúdeného. Písmeno a) sa vzťahuje na majetok pochádzajúci z trestnej činnosti počas obdobia pred odsúdením, zatiaľ čo písmeno b) sa vzťahuje na majetok pochádzajúci z „podobnej“ trestnej činnosti. Písmeno c) sa vzťahuje na nepomer medzi hodnotou majetku a zákonne získaným príjmom odsúdenej osoby.

Vzhľadom na rozdielnosť opatrení prijatých členskými štátmi, vymedzených na základe ich právneho systému a vyznačujúcich sa právnymi konceptmi, ktoré nie sú vždy zhodné, je často ťažké určiť, s ktorým (aspoň jedným) z týchto opatrení každý členský štát dosiahol súlad, pokiaľ to nespresnil. Možno zhrnúť:

- BG, DE, FI a PL pokrývajú priamo či nepriamo opatrenia ustanovené v písmene a),
- EE pokrýva priamo či nepriamo opatrenie ustanovené v písmene c),
- CZ, FR, DK, NL pokrývajú priamo či nepriamo opatrenia ustanovené v písmenách a), b) a c),
- BE, BG pokrývajú priamo či nepriamo opatrenia ustanovené v písmenách a) a b).

LU, IE a IT pripravujú reformu, ktorej cieľom je zaviesť rozšírené právomoci na konfiškáciu. Minimálne tri členské štáty (BG, CZ, FR) stanovujú konfiškáciu celku alebo časti majetku ako trest pre odsúdenú osobu za všetky alebo niektoré trestné činy spadajúce do rozsahu pôsobnosti rozhodnutia nezávisle na tom, či bol dokázaný nezákonný pôvod majetku.

Rozsah pôsobnosti rozšírený na tretie osoby – článok 3 – odsek 3:

Pokiaľ ide o toto nepovinné ustanovenie uvedené v článku 3 ods. 3, zdá sa, že niektoré členské štáty uplatňujú konfiškáciu majetku, ktorý môže „patriť“ odsúdenej osobe, ale ktorý je v zákonnom vlastníctve jeho spoločníkov alebo právnickej osoby, na ktorú má kontrolný vplyv. Celkom alebo sčasti transponujú tento mechanizmus minimálne tieto členské štáty: BE, BG, CZ, DK, EE, FI.

Nepovinný postup odňatia majetku iný než trestné konanie – článok 3 – odsek 4:

V článku 3 ods. 4 sa ustanovuje, že členské štáty môžu použiť iné postupy než trestné konanie, aby odňali páchateľovi majetok. Tak je to v prípade SE.

Z predložených textov vyplýva, že CZ, DE, BE, FR, EE, FI, BG, NL neprijali žiadne ustanovenia tohto typu. To však neznamená, že v ich vnútroštátnych právnych predpisoch neexistujú iné typy postupov.

Články 4 a 5: Opravné prostriedky a kontrola bezpečnosti

Práva osôb dotknutých článkami 2 a 3 majú v členských štátoch chrániť účinné opravné prostriedky. Rámcové rozhodnutie nemôže ovplyvniť povinnosť dodržiavať základné práva a zásady.

Väčšina členských štátov neposkytla presné informácie o transpozícii povinností vyplývajúcich z článkov 4 a 5. Komisia preto nemôže posúdiť, v akej miere vnútroštátne právne predpisy spĺňajú požiadavky rámcového rozhodnutia v tomto smere. Vzhľadom na dôležitosť opravných prostriedkov pri dodržiavaní základných práv a zásad Komisia bude aj naďalej venovať mimoriadnu pozornosť transpozícii týchto ustanovení do vnútroštátneho práva.

4. ZÁVER

V súčasnosti iba šesť členských štátov doručilo texty ustanovení, ktoré transponujú toto rámcové rozhodnutie do vnútroštátneho práva. Komisia považuje za znepokojujúce, že transpozícia tohto rámcového rozhodnutia v členských štátoch tak málo pokročila. Pripomína im význam, ktorý sami prikladajú boju proti organizovanému zločinu prostredníctvom odňatia s ním spojených finančných prostriedkov a príjmov. Komisia okrem iného zdôrazňuje, že tento význam sa odráža aj v trestno-právnych dohovoroch Rady Európy o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zaistení a konfiškácii príjmov z trestnej činnosti z roku 1990 a 2005, a v dohovore OSN proti medzinárodnému organizovanému zločinu z roku 2000. S cieľom zaručiť účinný boj na úrovni Európskej únie je prijatie silných a ucelených právnych ustanovení na vnútroštátnej úrovni nevyhnutné.

Komisia vyzýva členské štáty, aby preskúmali túto správu a pri tejto príležitosti jej, ako aj generálnemu tajomníkovi Rady, zaslali všetky užitočné doplňujúce informácie s cieľom dosiahnuť súlad s povinnosťami, ktoré im vyplývajú z článku 6 rámcového rozhodnutia. Komisia tiež vyzýva členské štáty, ktoré vyhlásili, že vypracovávanie náležitých právnych predpisov práve prebieha, aby ich prijali čo najrýchlejšie a oznámili ich text generálnemu tajomníkovi Rady a Komisii. Napokon Komisia s poľutovaním konštatuje, že šesť členských štátov doteraz nedoručilo informácie a vyzýva ich, aby neodkladne oznámili všetky informácie o transpozícii rámcového rozhodnutia do ich vnútroštátneho práva.

Komisia má v úmysle prijať koncom roka 2008 oznámenie o „príjme z trestnej činnosti“, v ktorom posúdi nástroje v oblasti konfiškácie a vymáhania majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti a preskúma možnosti, ako posilniť spoluprácu medzi políciou a súdmi s cieľom odňať páchateľom ich nezákonné príjmy.